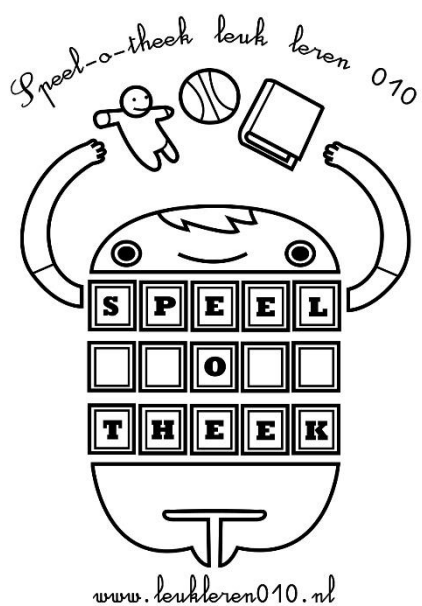

Jaarverslag 2018

Stichting De Katrol

www.dekatrol.nl

Voorwoord Kinderen kansrijker maken

De Katrol is een werktuig dat met relatief weinig inspanning een zware last kan (op)tillen. Dat is precies wat stichting De Katrol wil bereiken met haar leer- en gezinsondersteuning aan huis en 'Speel-o-theek leuk leren 010'. Want de impact van opgroeien in armoede of in een achterstandssituatie is groot en heeft invloed op alle aspecten van het leven.

In Rotterdam Zuid, het werkgebied van De Katrol, groeit nog steeds één op de vier kinderen op in armoede. Als reactie hierop ontwikkelde in 2007 de basisgedachte achter De Katrol Rotterdam zich: kwetsbare kinderen uit sociaal/maatschappelijk zwakkere gezinnen uit de negatieve spiraal halen. Kinderen kansrijker maken door een toen nog onbekend concept: leer kinderen hoe ze kunnen leren, neem het gezin mee in dit proces en doe het zó dat leren leuk wordt. Juist daar willen wij dat verschil (blijven) maken en de kansen van deze kinderen vergroten.

Het was weer een jaar vol uitdagingen, zowel extern als intern. 2018 was het eerste jaar na de gunning van de aanbesteding 2018-2020 waarin wij opnieuw als partners van DOCK en Thuis Op Straat het verschil mogen maken voor kinderen en ouders in het gebied Charlois.

Extern werden wij uitgedaagd om op uitvoerend niveau extra te investeren in nieuwe en verbeterde samenwerkingen die de continuïteit van onze werkzaamheden kunnen zekerstellen. Op strategisch niveau zijn wij druk bezigt geweest met het aangaan en uitbouwen van nieuwe en bestaande partnerschappen zodat we samen nóg sterker staan.

Intern mochten wij het jaar beginnen met het afscheid nemen van twee teamleden. Met het vervolgens langdurig uitvallen door ziekte van een derde teamlid stonden de resterende teamleden voor de flinke uitdaging dit op te vangen. Dit is zeker niet makkelijk geweest maar met ons gebruikelijke enthousiasme en een dubbele dosis inzet hebben wij ook dit jaar weer een mooie bijdrage mogen leveren aan het preventieve jeugdbeleid van Rotterdam.

Wij hebben ons weer zeer gesteund gevoeld door bijdragen van Stichting De Nieuwe Poort en de Rotterdamse fondsen DBL en Sint Laurensfonds. Voor een klein organisatie als De Katrol is de steun van derden onmisbaar en wij zijn hier dan ook zeer dankbaar voor.

Ik ben weer zeer trots op al onze teamleden, studenten en vrijwilligers die allemaal de zeilen bij hebben gezet om dit jaar ook weer deze resultaten te bereiken. Een geweldige 'omzet' door middel van inzet; want echt het verschil maken, dat doe je samen!

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur en team van stichting De Katrol,

Sandra Pardoel
directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	Kinderen kansrijker maken.....	1
1.	De Katrol Gelijke kansen.....	3
	Doelstellingen.....	4
	Werkwijze.....	4
	Inspelen op talent met Speel-o-theek leuk leren 010.....	4
Onderzoek	5
	Werkgebied en organisatie	6
2.	Resultaten 2018.....	7
2.1	Gezinsondersteuning.....	10
	Vroeg signalering en doorverwijzingen.....	11
2.2	Speel-o-theek leuk leren 010 Spelen is leren	13
2.3	Citylab010 ‘Een kansrijke samenwerking met bibliotheek Rotterdam’	15
2.4	Vaardigheden Alliantie Platform Jongeren, werk en hoop van De Nieuwe Poort	16
3.	En verder in 2018	17
	Samen sterk in Charlois	17
	Hogeschool Rotterdam.....	17
	Internationale tweedaagse	17
	Actie Pepernoot.....	18
	Teamtraining prof. Andries Baart.....	18
	Opzoomermee.....	18
4.	Vooruitblik 2019	19

1. De Katrol Gelijke kansen

Kinderen uit sociaal kwetsbare gezinnen kansrijker maken, dat is de doelstelling van De Katrol. Dat doen wij door het leren in de thuisomgeving centraal te stellen. Wij slaan een brug tussen onderwijs (leerondersteuning) en welzijn (opvoed- en gezinsondersteuning) en door te investeren in spelend leren en ouderbetrokkenheid door middel van het concept van 'Speel-o-theek leuk leren 010'. We vergroten de kansen van deze kinderen door te investeren in hun educatieve ontwikkeling in de thuissituatie. Waarbij het leren thuis een eigen vaste plek krijgt, het leerplezier door middel van positieve stimulatie bewaakt wordt en de ouderbetrokkenheid wordt vergroot. Want ieder kind heeft recht op gelijke (groei)kansen. Door de onderwijskansen van het gezin te vergroten en talenten aan te spreken investeren wij in een goede start en leveren zo een belangrijke bijdrage bij het preventief jeugd- en onderwijsbeleid van Rotterdam. Kinderen kansrijker en talentvoller en ouders zelfredzamer!

De stichting De Katrol is in 2007 in Rotterdam opgericht, naar Vlaams voorbeeld waarbij de aanpak bewezen effectief is bij armoedebestrijding¹. Het inzicht dat onderwijs de weg uit (kinder)armoede is en dit opwaartse maatschappelijke stijging mogelijk maakt, is de basis van het gedachtengoed van De Katrol. Onderwijs als hefboom en relationeel en leefwereldgericht werken waarbij heel het gezin op alle leefgebieden ondersteunt wordt. Het kenmerk van De Katrol is **preventief** werken, want voorkomen is beter dan genezen.

Vroegtijdig en dichtbij, namelijk in de overgangsfase van kleuteronderwijs naar basisonderwijs bij kinderen uit de groepen 3 en 4 van de basisschool bij de kinderen thuis. De rol van ouders en het versterken van

ouderbetrokkenheid zijn belangrijke sleutels van schoolsucces² en vergroot dus (gelijke) kansen. Gezinsgericht werken vanuit de krachten en talenten van de deelnemers uit het gezin. Daarbij komt dat goede ondersteuning door een professional die de gezinnen kan versterken vanuit de presentiebenadering en empowerment³, een belangrijk onderdeel is van het integraal tegengaan en verzachten van de negatieve gevolgen van armoede op kinderen⁴.

Wij zetten ons in voor gezinnen waar het leren thuis en de onderwijsgerichtheid van ouders minder vanzelfsprekend is; dáár krijgt het leren dus niet de plek die het verdient. Door de inzet van een rolmodel (de hbo-student) proberen wij deze kloof te dichten door de kinderen en hun ouders op een positieve manier te stimuleren en een steuntje in de rug te bieden. Onze ondersteuning is driedelig, want alle deelnemers leren, wij coördineren en sturen dit proces.

1) Op kindniveau. Wij ondersteunen het leren-leren, investeren in leerhouding en leerattitudes, en investeren zo ook op zelfvertrouwen en motivatie.

2) Op ouderniveau. Wij ondersteunen de ouder bij het optimaliseren van de leercultuur, investeren in ouderbetrokkenheid, zetten in op de randvoorwaarden om tot leren te komen, in het educatief partnerschap met de school, en wij investeren in de opvoeding want hoe beter het gaat met de ouders thuis, hoe beter het gaat met de kinderen, ook op school.

3) Op studentniveau. Wij leren hen hoe om te gaan met onze doelgroep en welke kennis en vaardigheden zij - straks als professional- in kunnen zetten. Zo snijdt ons mes aan vele kanten.

Ons team in een coachende rol, zodat de studenten handvatten hebben om het geleerde in praktijk te brengen en het maximale uit de leerondersteuning te halen. Ons team in een ondersteunende en coachende rol in hun samenwerking met de ouders van deze kinderen. Samen voor de kinderen maar ook samen met de ouders!

¹ "Wat werkt bij de aanpak van armoede" J. Omlo Publicatie maart 2016 MOVISIE

²Lusse, M (2013). Een kwestie van vertrouwen. Een ontwerpgericht onderzoek naar het verbeteren van het contact met ouders in het 'grootstedelijke' vmbo als bijdrage aan preventie van schooluitval. Rotterdam University Press.

³ Wat werkt bij outreachend werken" J. Omlo Publicatie maart 2017 MOVISIE

⁴ Markey, J-P (2009). Van Kansarm, naar Kansrijk?!: studie- en opvoedondersteuning bij kinderen uit kwetsbare gezinnen. Antwerpen/Apeldoorn: Garant

Doelstellingen

- kansen vergroten van kinderen die opgroeien in een achterstandssituatie;
- leerondersteuning aan huis aanbieden;
- een leercultuur in de thuissituatie bevorderen; het leren thuis gewoon maken;
- de zelfredzaamheid van de ouders vergroten.

Een belangrijk nevendoeel van De Katrol is om studenten kennis te laten nemen van de dagelijkse praktijk van gezinnen in achterstandssituaties.

Doelgroep

Een groot deel van de gezinnen die wij bereiken staat bekend als een moeilijk te bereiken groep en die kinderen groeien op in een achterstandssituatie. Onder achterstandssituaties verstaan wij onder andere gezinnen met laaggeschoolde ouders, alleenstaande ouders, geen of onvoldoende Nederlandsprekende ouders en gezinnen die leven van een minimuminkomen. Dit zijn ook de groepen met het grootste risico op armoede en sociale uitsluiting. De Katrol zet zich dus in voor een sociaal kwetsbare doelgroep die overeenkomsten vertoont met de risicogroepen van het voortijdig schoolverlaten.

Werkwijze

De Katrol richt zich op kinderen die in groep 3 en 4 zitten van de basisschool. Twee keer per week, gedurende zes maanden, geven hbo-studenten van verschillende sociale studies hulp in lezen en rekenen. Broertjes en zusjes van de kinderen kunnen ook aanschuiven tijdens de ondersteuning. De student organiseert rustmomenten en structuur in de naschoolse tijd en bespreekt ook het belang daarvan met de ouders. Zo ondersteunt een student ouders bij het leren van hun kinderen en draagt bij aan de ontwikkeling van een leercultuur thuis. Leren wordt gewoon én leuk. In de praktijk nemen ook vaak andere kinderen uit het gezin deel aan de leerondersteuning. Daardoor is het bereik groter dan het individuele kind en beïnvloeden wij het hele gezin.

Tijdens de leerondersteuning begeleidt een zogenoemde ankerfiguur, dat is een sociaal werker in dienst van De Katrol, de student en houdt de vinger aan de pols bij de ouders. Als de ouders ervoor openstaan, zal de ankerfiguur het gezin verder helpen door het bieden van praktische ondersteuning, een gesprek of een eventuele warme overdracht aan de reguliere hulpverlening. De leer- en gezinsondersteuning is er niet op gericht zaken over te nemen van de ouders of van het kind, maar juist om hen weer in staat te stellen zelf de verantwoordelijkheid voor de leercultuur thuis op zich te nemen en de ouders te versterken in hun opvoedkracht.

De Katrol onderhoudt contacten met de participerende scholen binnen het gebied Charlois (in Rotterdam Zuid). Hun interne begeleiders, schoolmaatschappelijk werkers of ouderconsulenten leggen het eerste contact met de ouders van hun school. Zij kunnen de ankerfiguren inschakelen en leerlingen uit groep 3 en 4 aanmelden voor deelname aan De Katrol. Ook 'zelfmelders', de ouders die van andere ouders gehoord hebben van De Katrol, nemen direct contact met ons op om hun kinderen deel te laten nemen. Verder krijgen wij aanmeldingen vanuit het werkveld, de wijkteams of andere organisaties die een beroep op ons doen.

Inspelen op talent met Speel-o-theek leuk leren 010

Een Speel-o-theek is een uitleencentrum van spelletjes en educatief materiaal. Men kan het vergelijken met een bibliotheek. De leuke en leerzame materialen uit de 'Speel-o-theek leuk leren 010' worden door onze studenten veelvuldig gebruikt bij de leerondersteuning aan huis. Ouders en kinderen kunnen hier leesboekjes, educatieve spelletjes, gezelschapsspellen etc. lenen. Door de Speel-o-theek open te stellen voor de buurt proberen we ouders en kinderen te leren spelen en spelend te laten leren.

Ook leren we ouders, kinderen en studenten hoe spelletjes werken, waar voor ze gebruikt kunnen worden en welke ontwikkelingsgebieden het spel stimuleert. Het is een laagdrempelige wijkvoorziening waar ouders elkaar ontmoeten, kinderen leren spelen en spelend leren en waar vrijwilligers en ouders uit de wijk zorg dragen voor de 'Speel-o-theek leuk leren 010'. Hiermee zorgen wij ervoor dat onze studenten, maar ook de kinderen, en hun ouders, op een laagdrempelige manier educatieve spellen en schoolmaterialen kunnen lenen, en andere ouders kunnen ontmoeten. Kinderen krijgen zo meer plezier in het leren, het vergroot hun

zelfvertrouwen, 'Speel-o-theek leuk leren 010' stimuleert hun ontwikkelingsgebieden. Bovendien worden ouders nauwer betrokken bij het leren van hun kind, versterken wij het (in)formele netwerk rond het gezin en kunnen ouders hier terecht met opvoedvragen bij ons team of bij andere ouders.

Onderzoek

Door opstapeling van problemen vormt het grootstedelijk leefmilieu een risicofactor voor voortijdig schoolverlaten (Herwijer, 2008). De kinderen die extra risico lopen om een overbelaste leerling te worden, zijn in steden sterker vertegenwoordigd. Het gaat hierbij vaak om leerlingen met een niet-westerse achtergrond, kinderen uit eenouder- en grote gezinnen, kinderen met ouders die een laag opleidingsniveau hebben of die werkloos zijn. De invloed van etnische herkomst verdwijnt bij correctie voor sociale herkomst (Traag, 2012), voor het opleidingsniveau en werkloosheid van de ouders en voor eenoudergezinnen (Herwijer, 2008), waarmee schooluitval meer een probleem is van sociale klasse dan van etnische herkomst. Winsemius (et al. 2008) benoemt schooluitval niet voor niets als een armoede- en een grote stadsprobleem⁵.

Onderzoeken wijzen uit dat bij onderwijsachterstand ouderfactoren een rol spelen (e.g. Driessen et al. 2003): onderzoek van Traag et al. (2004) toont bijvoorbeeld de invloed aan van het opleidingsniveau van de ouders, hun maatschappelijke positie, het onderwijsondersteunend klimaat thuis en hun culturele hulpbronnen (bijvoorbeeld museumbezoek) invloed hebben op de leerprestaties en –ontwikkeling van het kind. Het verschil in schoolloopbaan komt niet alleen door de kwaliteit van het primaire onderwijs (of door 'de genen' (Plug, 2008)), maar omdat er in gezinnen van laagopgeleide ouders minder ontwikkelingsstimuli aanwezig zijn, vergeleken met gezinnen van hoogopgeleide ouders. De onderwijsontwikkeling van het kind – en de schoolloopbaan – wordt dus deels ook beïnvloed door wat wij de 'leercultuur' thuis noemen.

De methodiek van De Katrol is twee keer onderzocht. Het eerste kwaliteitsonderzoek vond plaats in 2009-2010. Dit onderzoek ging voornamelijk over de korte termijn-resultaten, de werkzame bestanddelen en de meerwaarde van De Katrol. De bevindingen uit onderzoek naar factoren die inspelen op studiesucces, en de meerwaarde die professionals en ouders zien in de ondersteuning, indiceren dat De Katrol bijdraagt aan: a.) het verbeteren van de leercultuur thuis/de ouderbetrokkenheid bij de (leer)ontwikkeling van het kind en b.) aan de schoolprestaties of de (leer)ontwikkeling van kinderen.

Uit dit onderzoek bleek dat De Katrol bij meer dan de helft van de gezinnen gedurende deelname positieve effecten heeft op de leercultuur thuis. Tevens waren positieve effecten waarneembaar op kindfactoren, zoals vooruitgang op het gebied van inzet, zelfvertrouwen, leerprestaties en leerhouding van kinderen.

Het tweede, meer verdiepende onderzoek⁶ (2013-2016) naar de lange termijneffecten is uitgevoerd door de Hogeschool Rotterdam, een rapport met een zeer relevant thema, namelijk het bevorderen van gelijke (onderwijs)kansen en het aanboren en versterken van een leercultuur in de thuissituatie.

De belangrijkste vraag was of de inzet van De Katrol tastbaar gemaakt kan worden, ook op langere termijn. Uit het rapport komt naar voren dat er zowel op kind- als op ouder niveau een aantal bemoedigende resultaten vermeld kan worden:

- kinderen gaan vooruit op AVI (technisch lezen)
- kinderen vertonen een grotere taakgerichtheid, waarneembaar in hun werkhouding in de klas- een positief effect op kennis en vaardigheden die ouders zichzelf toeschrijven
- een positief effect op het leerondersteunend gedrag van de ouders thuis

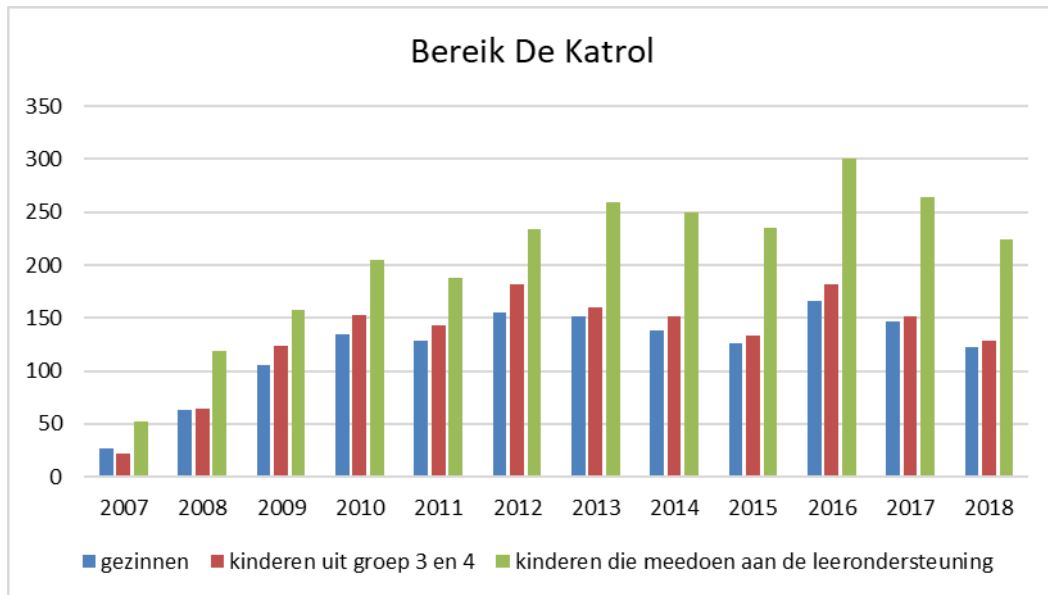
Ook het literatuuronderzoek naar reeds bestaand, verwant onderzoek heeft belangrijke inzichten opgeleverd over (potentieel) werkzame factoren. We mogen concluderen dat De Katrol een duidelijke toegevoegde waarde heeft op het bestaande VVE-aanbod en bijdraagt aan gelijke(re) kansen.

⁵ Lusse, M (2013). Een kwestie van vertrouwen. Een ontwerpgericht onderzoek naar het verbeteren van het contact met ouders in het 'grootstedelijke' vmbo als bijdrage aan preventie van schooluitval. Rotterdam University Press.

⁶ Le Sage, L, Van Schooten, E, Van Veen, D (2017) De Katrol: effectiviteit van leer- en gezinsondersteuning thuis. Rotterdam University Press.

Werkgebied en organisatie

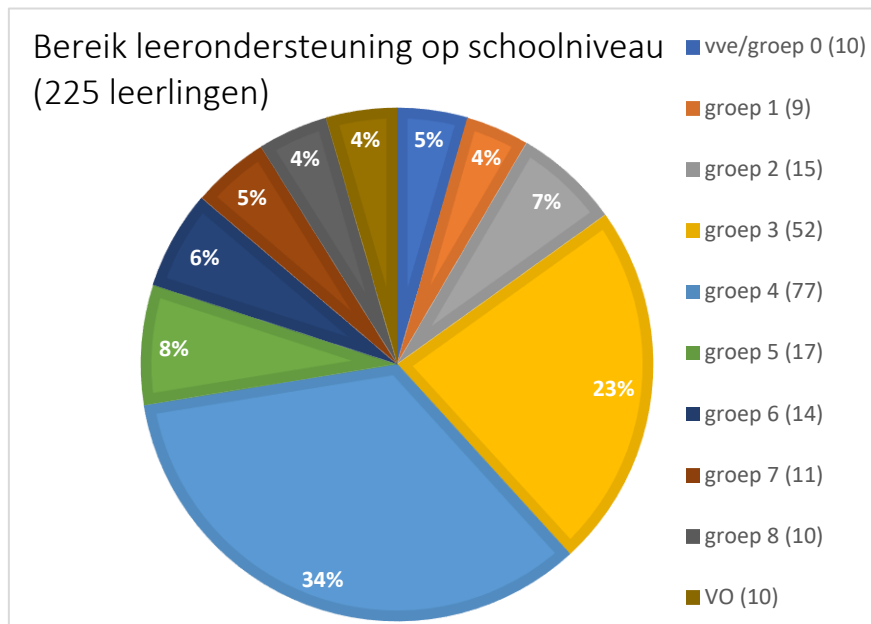
Onze stichting is een non-profit organisatie met een ANBI-status. Er is een onbezoldigd bestuur dat zesmaal per jaar bijeenkomt. Het team bestaat uit drie fulltime sociaal werkers en een directeur die jaarlijks samenwerken met 65 studenten (sociale professionals in opleiding) van diverse hogescholen⁷. Naast het vaste team hebben wij een vijftal vrijwilligers 'aan boord' die ons ondersteunen met de verschillende activiteiten vanuit 'Speel-o-theek leuk leren 010', waaronder de speluitleen en de spelletjesmiddagen. De Speel-o-theek en het kantoor van De Katrol zijn gesitueerd in de Afrikaanderwijk. Met de leer- en gezinsondersteuning aan huis zijn wij actief binnen alle wijken van het gebied Charlois⁸. Binnen deze wijken vertrouwen een dertigtal scholen hun leerlingen toe aan de thuisondersteuning van De Katrol.

⁷ (Hogeschool Drechtsteden, Hogeschool InHolland Rotterdam en Den Haag, Haagse Hogeschool, Hogeschool Leiden, Hogeschool Rotterdam)

⁸ (wijken in het gebied Charlois: Carnisse, Oud-Charlois, Tarwewijk, Heijplaat, Pendrecht, Zuiderpark en Zuidwijk)

2. Resultaten 2018

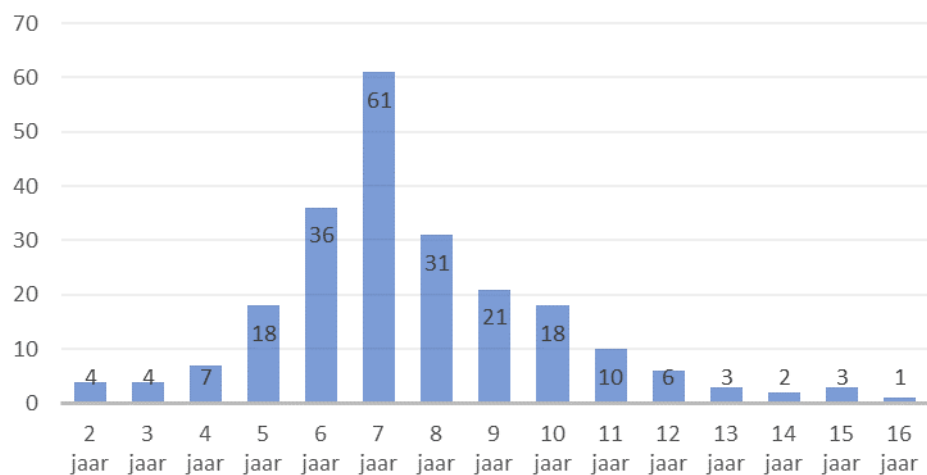

Dit jaar zijn er 125 trajecten gestart voor de leer- en gezinsondersteuning aan huis, maar er zijn drie trajecten voortijdig beëindigd door uitval van de student. Deze zijn niet opgenomen in deze rapportage. In totaal hebben wij 122 trajecten leer- en gezinsondersteuning aan huis gerealiseerd. Dit betrof 116 unieke gezinnen, waarvan zes gezinnen een verlenging hebben gehad vanwege diverse omstandigheden.

Wij hebben intensief samengewerkt met 198 ouders samengewerkt om zo de leercultuur binnen het gezin te versterken en het leren thuis een betere plek te geven binnen het gezin. Het afgelopen jaar kwam 30 % van de aangemelde kinderen uit een gezin met een alleenstaande ouder (23) en een gezin betrof een pleeggezin. Er groeien in totaal 306 minderjarige kinderen op in de deelnemende gezinnen.

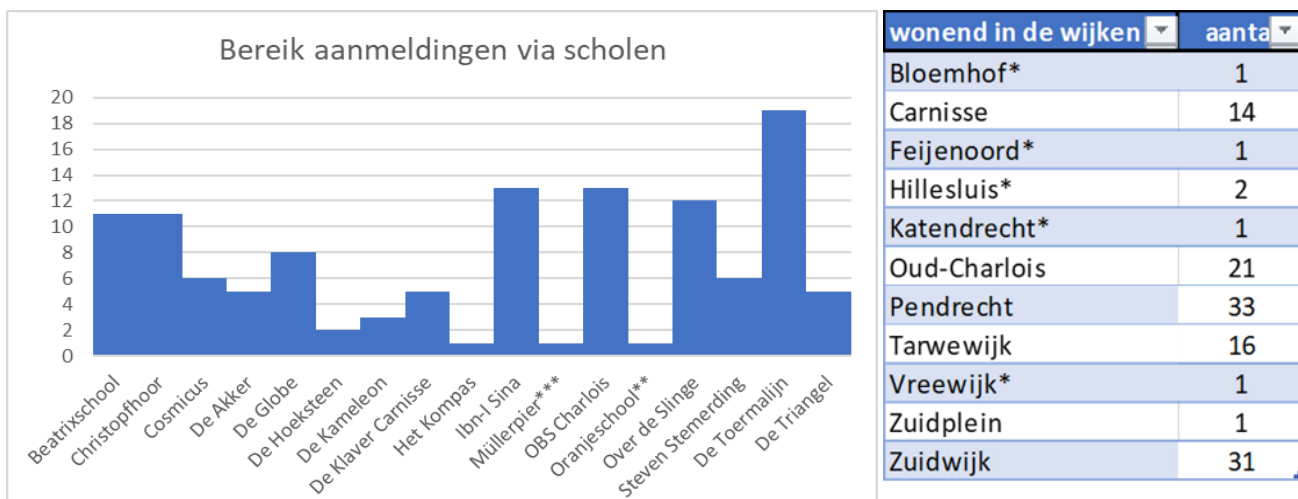
Er hebben dit jaar 225 kinderen actief meegedaan -en dus meegeprofiteerd- van de geboden leerondersteuning aan huis. Waarvan er 129 kinderen hebben meegedaan aan de leerondersteuning afkomstig uit de groepen 3 en 4 van de basisschool. Dus een 'spin-off' van 96 extra deelnemers bij de leerondersteuning.

Bereik leerondersteuning op leeftijd

Wanneer we dieper inzoomen op onze deelnemers, zoals hierboven op leeftijd, zien we een heel ander beeld. Kinderen uit de groepen 3 en 4, zijn gemiddeld tussen de 6 en 9 jaar jong. Van alle deelnemers, en dus meedoen aan de leerondersteuning valt het op dat er meer jongens (124) dan meisjes (101) deelnemen aan de leerondersteuning. 55% jongens ten opzichte van 45% meisjes.

17 verschillende basisscholen hebben hun leerlingen toevertrouwd aan De Katrol door een beroep te doen op leer- en gezinsondersteuning om hun leerlingen thuis extra te ondersteunen. Maar ook namen er veel ouders zelf contact met ons op (zelfmelders) om hun kinderen aan te melden voor De Katrol en ook partners uit het wijknetwerk, of het wijkteam zelf hebben ons dit jaar weten te vinden.

via de volgende scholen	aantal	doorverwijzing
Beatrixschool	11	IB
Christophoor	11	10x IB 1x zelfmelder
Cosmicus	6	4x IB 2x zelfmelder
De Akker	5	1x SMW 3x IB 1x zelfmelder
De Globe	8	4x IB 1x zelfmelder 1x leerkracht
De Hoeksteen	2	IB
De Kameleon	3	1x IB 1x cultuur werkplaats 1x zelfmelder
De Klaver Carnisse	5	4x IB 1x zelfmelder
Het Kompas	1	IB
Ibn-I Sina	13	4x OC 9x zelfmelder
Müllerpier***	1	zelfmelder
OBS Charlois	13	10x IB 1x wijkteam 2x zelfmelder
Oranjeschool**	1	zelfmelder
Over de Slinge	12	10x IB 2x st.Nieuw Thuis
Steven Stemerding	6	5x IB 1x leger des Heils
De Toermalijn	19	IB
De Triangel	5	4x IB 1x wijkteam
	122	

* doorverwezen door scholen in Charlois
 ** doorverwezen school Feijenoord wonend in Charlois
 *** doorverwezen school Delfshaven wonend in Charlois

afkortingen	
IB	Intern begeleider
OC	ouder consultant
SMW	school maatschappelijk werk

Achtergronden

Onze deelnemers gaan naar Rotterdamse scholen, wonen in Rotterdam en zijn dus Rotterdamse kinderen. Voor De Katrol maakt deze statistiek nooit zo'n verschil want Rotterdam en haar bewoners kennen een rijke diversiteit aan afkomsten en culturele achtergronden. Onderstaande tabel geeft een mooi overzicht van de **26 verschillende culturen** waar onze Rotterdamse gezinnen ook onderdeel van zijn.

Europees	25	Aziatisch	47	Afrikaans	28	Amerikaal	16
2	Bulgaars	2	Armeens	1	Angolees	7	Antilliaans
3	Hongaars	1	Indisch	1	Ghanees	1	Braziliaans
13	Nederlands	1	Irakees	1	Guinees	2	Curaçaos
6	Pools	5	Pakistaans	1	Ivooriaans	6	Surinaams
1	Roemeens	7	Syrisch	3	Kaapverdisch		
		30	Turks	1	Libisch		
		1	Vietnamees	16	Marokkaans		
				1	Nigeriaans		
				2	Somalisch		
				1	Sudanees		

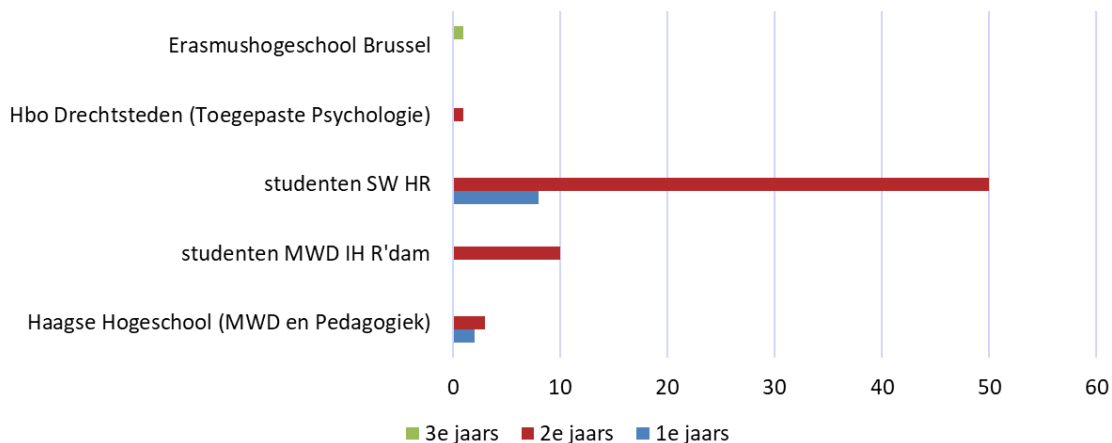
Studenten

Een belangrijk nevendoeel van De Katrol is om studenten kennis te laten nemen van de dagelijkse praktijk van gezinnen in achterstandssituaties. Hoe gaat het er écht toe. De Katrol levert jaarlijks een zeventigtal, inhoudelijk goede stageplaatsen, waar studenten van verschillende hogescholen gebruik van maken. De Katrol biedt gedurende hun stage intensieve begeleiding. De studenten volgen een lesprogramma bij De Katrol waarbij diverse (onderwijs)thema's aandacht krijgen. Na de kennismaking met onze methodiek worden de thema's gedurende hun stagejaar uitgediept. Wij coachen de studenten op het vlak van leerdoelen en persoonlijke ontwikkeling, gecombineerd met onze methodiek en de vragen en ondersteuningsbehoeftes vanuit de gezinnen. Deze coaching is intensief. De studenten hebben elke week een gesprek over de leer- en gezinsondersteuning met onze teamleden. De studenten zijn het kapitaal van de stichting. Behalve dat zij betere leerondersteuners worden, resulteert het investeren in de professionele vaardigheden van de sociaal werker in wording op lange termijn ook in beter toegeruste hulpverleners voor het werken met onze doelgroep.

75 studenten⁹ hebben hun stage bij ons met goed gevolg afgerond of gaan dat doen aan het einde van dit schooljaar. In totaal hebben wij kunnen rekenen op 86 verschillende studenten die samen met onze teamleden zich in hebben gezet bij De Katrol in het kader van het opdoen van praktijkervaring. Dit jaar is daarvan 9 studenten (10%) uitgevallen en heeft om diverse redenen hun stage voortijdig beëindigd. Zoals onderstaande tabel laat zien zijn de meesten afkomstig van de Hogeschool Rotterdam, maar ook andere hogescholen buiten Rotterdam hebben De Katrol als waardevolle stagepartner voor hun leerlingen aangemerkt.

Deelnemende studenten aan De Katrol per hogeschool en leerjaar

Afkortingen

- SW social work
- HR Hogeschool Rotterdam
- MWD maatschappelijk werk en dienstverlening (wordt ook social work)
- IH hogeschool InHolland
- R'dam Rotterdam

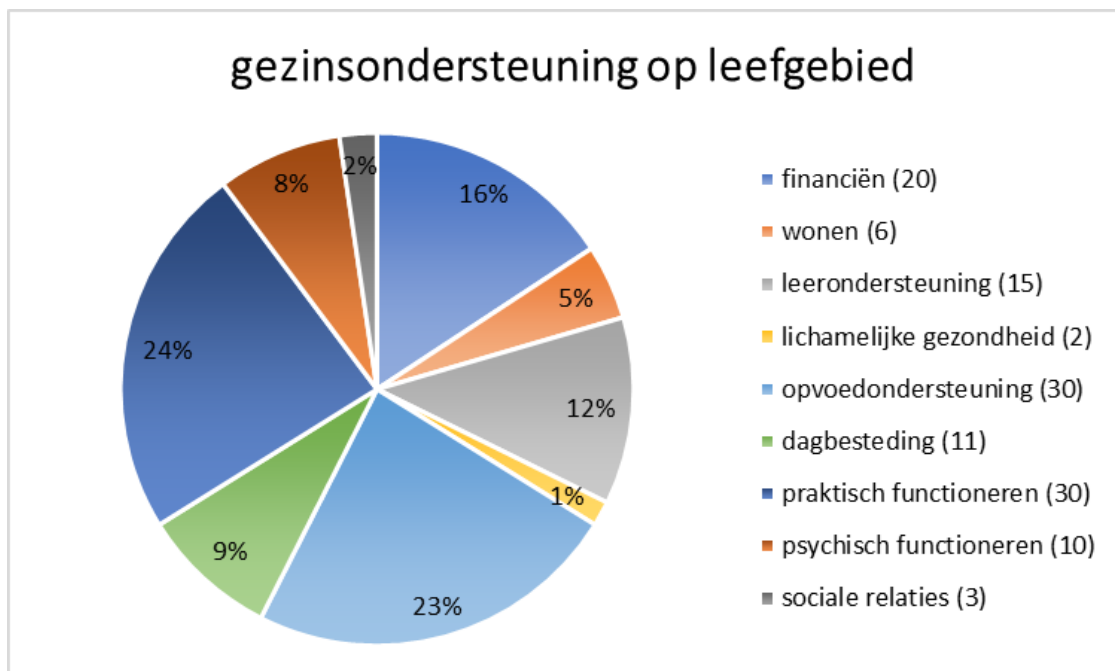
⁹ Afkomstig uit de schooljaren 2017-2018 en 2018-2019

2.1 Gezinsondersteuning

De Katrol werkt **preventief en integraal**. Wij zien de geboden leerondersteuning niet los van de gezinsondersteuning, omdat de leefomgeving van de kinderen voorwaardenscheppend is voor het leren van jonge kinderen. **Opvoeding en onderwijs** zijn nauw aan elkaar verbonden. Voor veel gezinnen zijn school en thuis vaak nog twee verschillende werelden. Deze kloof willen wij dichten door de ouder(s) centraal te zetten. Ten eerste zijn zij de professional van hun kind, ten tweede zijn zij onze opdrachtgevers en ten derde hebben juist ouders een hele belangrijke rol in het schoolsucces van hun kinderen maar zijn 'onze ouders' daar niet mee bekend of juist heel onzeker over. Wij willen hen bewuster maken van hun rol en hen de vaardigheden en het (zelf)vertrouwen bieden om de verantwoordelijkheid voor die **leercultuur** zelf op zich te nemen. Hierin slagen wij doordat wij veel tijd vrij kunnen maken om het gezin te leren kennen en indirect het gezin te ondersteunen middels de coaching van de student. De leer- en gezinsondersteuning is er niet op gericht om zaken over te nemen van de ouders of van het kind, maar juist om hen weer in staat te stellen zelf de verantwoordelijkheid voor de leercultuur thuis op zich te nemen. De **eigen kracht van de ouder(s)** wordt aangeboord, aangesproken en gemobiliseerd en waar nodig ondersteund of door middel van warme overdracht doorverwezen naar de reguliere hulpverlening.

Het 'traject' van de leer- en gezinsondersteuning houdt een aantal evaluatiemomenten in, waarbij de voortgang besproken wordt met de ouders. De ankerfiguren hebben **ten minste vijf gesprekken met de ouders**, wanneer er meer vraag of behoefte naar is vinden er meer gesprekken plaats.

Wij merken naast een grotere kwetsbaarheid van de deelnemers tevens een grotere afstand tot de hulpverlening is en dat naast de hulpverlening/ondersteuning/vraagwijzer moeilijk te benaderen en moeilijk te bereiken is. Lange wachtlijsten dragen bij aan de verhoogde kwetsbaarheid van de gezinnen en heeft natuurlijk ook direct een effect op de zwaarte van de gezinsondersteuning voor ons team. In 2018 hebben wij **bij 97 gezinnen (79 %) extra ondersteuning geboden op verschillende leefgebieden** van het gezin. Zowel qua concrete doorverwijzingen als absolute aantallen (127 x) een behoorlijke toename van de ondersteuningsvragen en -noden van onze gezinnen tijdens de leer- en gezinsondersteuning aan huis.

Vroeg signalering en doorverwijzingen

Financiën		Leerondersteuning	
3 x ondersteunen bij incasso's/aanmaningen		6 x HvdW huiswerkbegeleiding DOCK	
1 x voedselbank aanvragen		1 x Voorleesexpress	
3 x voedselbank verlening aanvragen		1 x ondersteunen aanvraag praktijkonderwijs - regulier onderwijs	
1 x wijkteam aanvraag		5 x ondersteunen ouders Cito toets en vervolgonderwijs	
3 x vraagwijzer (ondersteunen door mee te gaan)		1 x samenwerking school bevorderen	
1 x bezwaarbrieff korting sociale dienst		3 x ondersteunen gesprekken ouder - school	
3 weken verzorgen leefgeld overbrugging start voedselbank		2 x ondersteunen ouder - conflict met school/leerkracht	
1 x aanvraag nationaal fonds Kinderhulp (allergievrije kinderkamer)			
1 x gesprekken financiën en schulden		Wonen	
1 x aanvraag Cultuurfonds (verlenging gitaarles)		2 x ondersteunen/bemiddelen wateroverlast huurder	
4 x ondersteunende gesprekken wijkteam - gezin		1 x brief wethouder woon/wateroverlast	
		1 x ondersteunen/bemiddelen uitval en reparatie kachel	
Opvoedondersteuning		1 x opstellen en bemiddelen urgentieverklaring woning	
3 x gesprekken ouder(s) (planning/structuur, grenzen stellen)		1 x ondersteunende gesprekken mogelijke verhuizing (emigratie)	
1 x ondersteunende gesprekken pleegouders			
1 x signaleren en bemiddelen bij pesten ouders-ouders		Dagbesteding	
1 x bemiddelen ouders - school bij pesten		1 x informeren en ondersteunen start opleiding moeder	
1 x collegiaal overleg wijkagent - pesten		6 x aanmelden activiteiten HvdW DOCK/TOS	
3 x gesprekken ouder(s) opvoeding (straffen/belonen)		4 x DOCK Participatiemakelaar (vrijwilligerswerk)	
1 x ondersteunende gesprekken woedeuitbarsting kind			
1 x huisarts, doorverwijzing rouwverwerking		sociale relaties	
1 x SMW (school maatschappelijk werk)		1 x nazorg uithuisplaatsing	
1 x gesprekken ouder(s) hoe om te gaan met ADHD ,		2 x moeder in contact gebracht met andere moeders	
1 x gesprekken weerbaarheid ouders en ondersteunen gesprekken met school (judo)			
1 x gesprekken met ouder over hoe om te gaan met verdriet kind(eren)			
5 x gesprekken met ouders over geduld			
1 x ondersteunen gesprekken communicatie ouder - school			
1 x gesprekken met ouders over agressie in de klas		Lichamelijke gezondheid	
1 x gesprekken ouder (school)betrokkenheid		3 x aanvraag Jeugdsportfonds (verlengingen)	
1 x ondersteunende gesprekken ouders nachtrust		1 x bemiddelen ouder - sportclub betalingen	
1 x gesprek met ouders over aandacht voor oudste kind			
1 x gesprek met ouders over opvoeding: verwenning			
1 x gesprekken met ouders over assertiviteit en opkomen voor zichzelf op school			
1 x gesprekken met ouders over houding ten opzichte van school en leren			
1 x gesprekken met ouders over gedrag			
		psychisch functioneren	
praktisch functioneren		2 x psychosociale ondersteuning - overbrugging opstart GGZ	
3 x DOCK taalcafé		3 x Huisarts, doorverwijzing voor psycholoog/GGZ	
2 x aanvraag nationaal fonds Kinderhulp (laptops)		1 x school, doorverwijzing kinderpsycholoog	
1 x computer voor gezin via Dajong Computervrienden		1 x ondersteunende gesprekken stress/overbelasting	
3 x installeren computer, uitleg en beveiliging		1 x school, aanvraag rots-watertraining	
4 x informeren taalcursussen HvdW DOCK		1 x ondersteunen en voorkomen uitzetting moeder naar Soedan	
5 x LOV		1 x ondersteunende gesprekken plotseling overlijden vader	
1 x aanmelden taalcursus bij buurthuis seinpost			
5 x ondersteuning computervaardigheden (email, accounts aanmaken, muiswerk en vacatures)			
1 x ondersteunen sollicitatie (soll.training en brieven opstellen)			
1 x ondersteunen moeder met schrijven petite voor veiliger speelplein			
3 x afspraken/ondersteunen wijkteam - gezin aansluiten hulpverlening			
1 x afstemmen en aanvragen ondersteuning doventolk (MEE)			

Tevredenheid deelnemers

Na elk traject leer- en gezinsondersteuning aan huis gaan wij in gesprek met de ouders en nemen wij een tevredenheidsevaluatie af. Wij willen graag van de ouders weten hoe het werken met De Katrol hen beviel en of zij enige verbeterpunten of aanbevelingen voor ons hebben. Hieruit blijkt dat ouders De Katrol als waardevolle ondersteuning bestempelen en dat de tevredenheid over onze studenten en dienstverlening hoog ligt. Gemiddeld genomen krijgt De Katrol dit jaar een **9,2 als rapportcijfer van de ouders**, daar zijn wij erg trots op.

Mijn (stage)ervaring bij De Katrol

Toen ik met mijn stage begon bij De Katrol, had ik het idee dat ik kinderen iets ging leren en meegeven voor hun toekomst. Ik ging ook met zo'n denkwijze aan de slag. Tijd leerde mij echter dat de kinderen mij dingen leerden en meegaven voor mijn toekomst binnen Social Work. Kinderen zijn niet altijd voorspelbaar en makkelijk. Dat maakt de stage uitdagend en spannend. Je werkt niet alleen met het kind, maar met heel het gezin. Elke week leerde ik weer wat nieuws over mijn gezin. Ik leerde niet alleen hun persoonlijkheid kennen, maar ook hun gezinsdynamiek. Zo kon ik voor mezelf bedenken hoe ik bijvoorbeeld moeder beter kan inzetten tijdens zo'n leerondersteuning ondanks dat ze geen Nederlands spreekt. Tijdens mijn stage heb ik vaak buiten mijn comfortzone moeten treden. Dit was nodig om bepaalde doelen binnen mijn gezin te bereiken. Hierdoor heb ik veel geleerd over wat ik zelf kan en durf. Ik heb mezelf niet alleen op professioneel gebied ontwikkeld, maar ook op persoonlijk gebied.

De Katrol is niet alleen gefocust op de leerondersteuning van de kinderen en/of de sociale ondersteuning van de ouders, maar ook op de ontwikkelingen van de studenten. Door elke week een TKM (terugkoment) te houden, kunnen studenten ideeën en ervaringen met elkaar uitwisselen. De Katrol leert ons ook om met methodieken te werken en dwingt ons als het ware om die bewust in te zetten. Ik heb tijdens mijn stage bij De Katrol ook geleerd dat je niet altijd in een ideale situatie terecht komt. Hoe ga je met zo'n situatie om? Ik ben hier gelukkig heel goed in begeleid. Ik zag hierdoor ook in dat de ankerfiguren niet alleen als "docenten" fungeerden, maar ook als een vertrouwenspersoon en steunfiguur voor mij als student. Hierdoor ontstond een goede samenwerkingsverband tussen mij en mijn ankerfiguur.

2.2 Speel-o-theek leuk leren 010 Spelen is leren

Vanuit onze ervaringen vanuit De Katrol -en door de Rotterdamse armoedecijfers die onze ervaringen staven- signaleren wij dat er veel Rotterdamse kinderen zonder speelgoed, boeken en zonder ontwikkelingsgericht educatief (school)materiaal in huis opgroeien. Een groot onrecht vindt De Katrol, want ook spelen is leren.

Met steun van Rotterdamse fondsen en door het winnen van de Publieksprijs van de Aardig Onderweg Award heeft De Katrol sinds 10 oktober 2014 een eigen Speel-o-theek in huis. Al deze leuke en leerzame materialen -terug te vinden in een online database- sluiten aan op de SLO-leerlijnen van de basisschool en dus op de (leer)ontwikkeling en talenten van kinderen van 2 tot 13 jaar. Behalve dat het heel leuk is om (samen) te spelen is het ook nog eens een ontspannen manier om het leren weer leuk te maken.

Onze (Katrol)studenten maken ook volop gebruik van de Speel-o-theek tijdens het geven van hun leerondersteuning in de gezinnen die deelnemen aan De Katrol. Zij nemen spellen, boeken en schoolmaterialen mee naar de gezinnen en zetten dit in, om het leren weer leuk te maken. De gezinnen van De Katrol mogen de materialen thuis gebruiken, zonder lidmaatschap, en zo verruimen wij het leer- en speelplezier binnen het gezin. Zo sluit ook Speel-o-theek leuk leren 010 goed aan bij de doelstellingen van De Katrol, namelijk kansen vergroten voor kinderen! Het [Sint Laurensfonds](#) en [Fonds DBL steunen ons hierbij](#). Dankzij deze fondsen konden wij de werkzaamheden in de Speel-o-theek ook in 2018 voort zetten en uitbreiden met diverse activiteiten, knutsel- en proefjesmiddagen.

Leden

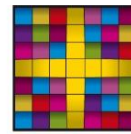
Buiten de gezinnen die door de leer- en gezinsondersteuning vanuit De Katrol gebruik kunnen maken van de materialen van de speel-o-theek, zijn er ook veel andere gezinnen die een lidmaatschap voor de Speel-o-theek aanvragen. Deze ouders betalen eenmalig € 5,- voor borg en de aanschaf van de Speel-o-theekpas en maandelijks één euro contributie. Omdat de Speel-o-theek tijdens de schoolvakanties gesloten is, brengen wij slechts 10 maanden in rekening. De totale jaarlijkse kosten komen neer op € 10,- per gezin. Voor het uitlenen van de materialen worden verder geen kosten gerekend, omdat wij weten dat ook die ene euro voor sommige gezinnen soms te veel gevraagd is. Daar houden wij natuurlijk graag rekening mee, want spelen, dat is een (basis)recht, evenals goed onderwijs.

Wij hebben **17 nieuwe leden/gezinspassen** mogen verwelkomen en er maken **26 gezinnen actief** gebruik van de speluitleen en activiteiten: **59 kinderen in de leeftijd van 1 jaar tot 14 jaar** zijn lid. Dit jaar hebben wij ook actief alle leden benaderd die dit jaar niet op bezoek zijn geweest bij onze speel-o-theek en zo nodig uitgeschreven. Hierdoor hebben wij verouderde abonnementen verwijderd uit ons ledenbestand. Hiermee komen wij op een bereik van 284 kinderen die profiteren van de leuke en leerzame (spel)materialen.

Vrijwilligers

Zonder de inzet van onze geweldige vrijwilligers uit de buurt is het voor ons niet mogelijk om al het geplande werk in de Speel-o-theek gedaan te krijgen. Zij zijn de drijvende kracht achter de laagdrempelige wijkvoorziening die wij willen zijn met Speel-o-theek leuk leren 010. Het verloop binnen het team is groot: het is erg lastig om vrijwilligers op Rotterdam Zuid aan je te binden en er gaat veel tijd zitten in de begeleiding en training daarvan. De meeste van hen hebben een tegenprestatie verplichting, of volgen een taal- of

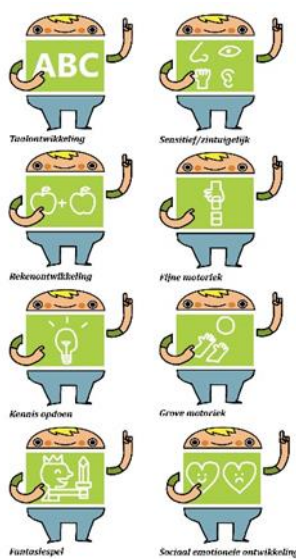
Sint Laurensfonds

inburgeringstraject bij de gemeente. Het afgelopen jaar zijn wij gestart met vijf vrijwilligers. Er kwamen in de loop der tijd drie vrijwilligers bij en namen vijf weer afscheid. Team leuk leren bestaat nu uit **drie vaste vrijwilligers en dit team blijven we uitbreiden**. Ook de Katrolstudenten springen soms bij in de Speel-o-theek en afgelopen jaar hadden wij een student die met haar voltijdse afstudeerstage 15 weken lang 32 uur Speel-o-theek-activiteiten (**420 uur**) voorbereid, uitgezet en uitgevoerd heeft. In totaal hebben **wij 680 uur extra vrijwilligerswerkuren gerealiseerd**, waarbij spellen gecontroleerd, gerepareerd, ingevoerd, bestickerd, uitgezocht, verwerkt en schoongemaakt konden worden! Natuurlijk, aan het einde van het jaar, hebben wij ons team van vrijwilligers weer in het welverdiende zonnetje gezet. Want dankzij en samen met hen kunnen wij een nog groter verschil maken!

Openingstijden

Maandagochtend van 10:00 uur tot 11:30 uur waren wij open voor met name de jongste kinderen en hun ouders. Elke eerste maandagochtend van de maand werd er een voorleesochtend gehouden. Omdat deze ochtend niet goed bezocht werd, is er door ons besloten om de maandagmorgen per juni te schrappen.

Woensdagmiddag van 13:00 uur tot 17:00 uur zijn wij open voor kinderen en hun ouders. Eens per maand wordt hier een knutselmiddag gehouden, waarbij kinderen aan de hand van thema's hun creativiteit kwijt kunnen en hun talenten verder ontplooiën. De woensdagmiddag wordt ook druk bezocht door kinderen om spelletjes te spelen en te testen of het een geschikt spel is om thuis verder te gaan spelen.

Vrijdagmiddag van 15:30 uur tot 17:00 uur zijn wij ook geopend. Eens per maand worden op de vrijdagmiddag wetenschappelijke proefjes gedaan. Dit zijn activiteiten die de kinderen -onder begeleiding van de Speel-o-theek vrijwilligers- kunnen uitvoeren om de nieuwsgierigheid te prikkelen, het onderzoekend vermogen te stimuleren en om kinderen te interesseren voor techniek, wetenschap en bètavakken. Ook hebben deze activiteiten als doel om kinderen uit te dagen en hun talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Ook de vrijdagmiddag wordt druk bezocht. Gemiddeld hebben wij zo'n zes á acht deelnemers per activiteit.

Wij zijn alle **40 schoolweken geopend geweest en hebben daarmee 238 uur speelplezier** en speluitleen weten te realiseren. We hebben 20 knutselactiviteiten gedaan met de kinderen, en 10 'proefjes'.

Kinderzwerfboek

Ook 'be-boeken' wij een Kinderzwerfboek-station. Een plek waar kinderen terecht kunnen voor kinder(zwerf)boeken. Dit jaar hebben **wij 1316 nieuwe boeken ingeschreven**, en die zijn aan hun 'reis' begonnen vanuit hun startplek aan de Brede Hilledijk. In totaal zijn er al **2677 kinderzwerfboeken** vanuit ons zwerfboekstation vertrokken om te zorgen voor leesplezier en taalontwikkeling.

2.3 Citylab010

‘Een kansrijke samenwerking met bibliotheek Rotterdam’

Samen meer doen, dat was het vertrekpunt van een vernieuwende samenwerking met bibliotheek Rotterdam waarmee De Katrol een gezamenlijk plan ingediend heeft bij Citylab 010 (het innovatie-fonds van de gemeente Rotterdam). Het doel van het project is om ouders en kinderen uit sociaal zwakkere gezinnen bekend te maken met de voordelen van de bibliotheek en meer Rotterdamse gezinnen met jonge kinderen de toegang te geven tot leuk en leerzaam (spel)materiaal.

1) **Speel-o-theek leuk leren 010 Rijnhave**

Dankzij de cofinanciering van Fonds DBL en het Sint Laurensfonds hebben we -zowel vorig jaar als dit jaar- de continuïteit van de Speelothek-locatie bij De Katrol aan de Brede Hilledijk kunnen borgen: het aansturen en werven van vrijwilligers, het handhaven van de openingstijden, het uitvoeren van de activiteiten en ook het ontvangen en verwerken van nieuw speelgoed en andere materialen.

2) **www.leukleren010.nl**

Naast dat er tijd van een van onze werknemers vrijgemaakt kon worden voor de ontwikkeling van de website, hebben wij een afstudeerstudent kunnen aannemen, die naast haar afstudeeronderzoek voltijds een stage liep van 420 uur. Er is hierdoor al veel uitgewerkt en voorbereid voor de website, maar hij is nog niet operationeel. Hier mogen wij van Citylab in 2019 verder aan werken, door de resterende subsidie mee te nemen. Verder is de huisstijl af, onze database is verbeterd en Niels de Haar (onze animator) heeft mooie logo's voor de verschillende ontwikkelingsgebieden gemaakt en is druk in de weer geweest met de eerste animaties voor op de nieuwe website. Daarover dus meer in 2019.

3) **samenwerking Bieb010**

Ook hier hebben zowel De Katrol als Bibliotheek Rotterdam veel aandacht en energie in gestopt. We zijn vaak bijeengekomen om na te denken over de verschillende mogelijkheden om spelmaterialen uit te lenen via de bibliotheek, maar al snel bleken organisatieverschillen en -wensen te ver uit elkaar te liggen om daadwerkelijke uitleen te realiseren. We zijn daarom op zoek gegaan naar alternatieven en kwamen zo op het idee te starten met spelletjesmiddagen op drie bibliotheek locaties. De spelletjesmiddagen zijn een succes: er worden wekelijks door de vrijwilligers van de bibliotheek zo'n 10 kinderen (en hun ouders) ontvangen op de middagen. Voor de invulling van de spelletjesmiddagen staan r spelmaterialen van de Speel-o-theek opgeslagen in de Bibliotheek Slinge, Sandelingenplein en Ommoord. De bibliotheken Delfshaven en Charlois Noord hebben -nog- geen Speel-o-theekpakketten. Natuurlijk hebben wij ook gekeken naar alternatieven voor verdere speluitleenmogelijkheden bij (welzijns)partners DOCK en Humanitas in de Huizen van de Wijk (buurthuizen), maar konden wij het helaas niet eens worden over ondersteuning in de kosten (coördinatie- en huisvestingskosten). Wel hebben we hier met succes 120 extra spelletjesmiddagen door Rotterdam kunnen realiseren!

Er is inmiddels een handboek voor de vrijwilligers, een handboek voor het werken met de database, een lesboek met training voor mbo-studenten en een voor hbo-studenten. Daarbij hebben we een activiteitenhandboek met allerlei leuke en leerzame activiteiten. Kortom, Speel-o-theek leuk leren 010 is volop in ontwikkeling én overdraagbaar. Samen nog meer doen, dat staat ook volgend jaar weer op de agenda.

2.4 Vaardigheden Alliantie

Platform Jongeren, werk en hoop van De Nieuwe Poort

“Jongeren, Werk en Hoop is een platform van De Nieuwe Poort dat mede mogelijk gemaakt wordt door de Goldschmeding Foundation. Het platform richt zich op de hoge werkloosheid onder jongeren in Nederland. (...) Met het Jongeren, Werk en Hoop-project wordt onderzocht of en hoe het mogelijk is om deze jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Het platform wil zo de positie van kwetsbare jongeren onderzoeken én veranderen, zodat er met elkaar gebouwd kan worden aan een duurzame toekomst die werkt¹⁰”

Het afgelopen jaar hebben wij samen met partners Krachtbronnen en Bomberbot samengewerkt als ‘alliantie-vaardigheden’, een van de vijf allianties van het platform¹¹.

21st century skills: steeds meer leerlingen krijgen ze onderwezen. Maar juist scholen met kinderen met een leerachterstand komen hier vaak niet aan toe. Als Vaardigheden-alliantie richten wij ons op deze leerlingen (en leerkrachten) uit de bovenbouw¹² van de basisschool. We leren kinderen basisconcepten als programmeren en coderen én tonen hen het belang ervan voor hun toekomst. Ook trainen wij hen op sociale vaardigheden, zoals het creatief oplossen van problemen, het bespreekbaar maken van maatschappelijke thema’s en samenwerken. Door beide lesprogramma’s aan te bieden aan vijf Rotterdamse scholen, (15 klassen en minstens evenveel leerkrachten te trainen en 500 leerlingen van de -gratis- licenties te voorzien) zou de Alliantie Vaardigheden ervoor zorgen dat ook de leerlingen uit Rotterdam Zuid de belangrijke ‘vaardigheden voor de toekomst van nu’ onderwezen zouden krijgen.

De Nieuwe Poort¹³ verbond een onderzoeksteam van Regioplan aan de pilot (juist om te leren wat wél werkt) om de resultaten te monitoren. De Katrol stelde haar netwerk beschikbaar en coördineerde de uitvoering en was contactpersoon tussen alliantiepartners, De Nieuwe Poort, de onderzoekers en de scholen. In totaal hebben wij **2 Rotterdamse scholen (met drie locaties)** en **2 scholen uit Gorinchem** bereid gevonden deel te nemen. Zij volgden een training (van een dagdeel) bij De Katrol. Door werkdruk/overbelasting in het onderwijsveld is er na de training helaas een school afgehaakt en heeft uiteindelijk niet deelgenomen aan de pilot. Uiteindelijk zijn er **17 leerkrachten getraind** en hebben zij voor al hun **264 leerlingen licenties** en materialen ontvangen. Het bleek niet haalbaar om alle ‘pilot’lessen (12 lessen Bomberbot en 12 lessen Krachtbronnen) op tijd af te ronden voor het onderzoek. Gelukkig vindt De Nieuwe Poort de **impact belangrijker** dan de uitkomsten van het onderzoek en kregen de scholen de overgebleven licenties van de pilot ‘cadeau’. Zo zijn er in het **schooljaar 2018-2019 nog eens 253 kinderen gestart** met de beide programma’s. Ze hebben een heel schooljaar om de belangrijke digitale (coderen en programmeren) en sociale (samenwerken, kritisch denken en burgerschaps)vaardigheden mee te krijgen.

Doordat de pilot niet synchroon liep met het onderzoek, heeft de pilot niet bij kunnen dragen aan het uitwijzen dat de aanpak een verschil heeft gemaakt voor de jongeren. De Nieuwe Poort gaat natuurlijk verder met verschillende allianties om nog meer toekomstperspectief en kansen te creëren voor de jeugd en zet zich daarmee blijvend in tegen jeugdwerkloosheid. Wij wensen hen en onze partners daar ontzettend veel succes bij en zijn dankbaar voor de samenwerking en de impact die wij hebben kunnen maken voor **500 leerlingen uit Rotterdam Zuid, en een beetje uit Gorinchem**. In het **evaluatie rapport van De Nieuwe Poort** kunt u hier meer over lezen¹⁴.

¹⁰ <https://goldschmedingfoundation.org/project/jongeren-werk-en-hoop/>

¹¹ 21st century skills/ 21-eeuwse vaardigheden is een verzamelterm voor een aantal algemene competenties die belangrijk zijn in de huidige kennis- en netwerksamenleving.

¹² De groepen 5, 6, 7 en 8 van de basisschool.

¹³ <https://denieuwepoort.org/platform-jongeren-werk-en-hoop/allianties-jongeren-werk-en-hoop/>

3. En verder in 2018

Samen sterk in Charlois

Samen met onze partners DOCK en Thuis op Straat (TOS) mogen wij ook de komende jaren het verschil maken in het gebied Charlois. Als onderaannemer van DOCK kunnen wij onze werkzaamheden in het gebied voortzetten en uitbouwen. En kunnen wij kansen van kinderen (en hun families) de komende jaren blijven vergroten door de leer- en gezinsondersteuning aan huis aan te blijven bieden en mogen wij in dit samenwerkingsverband onze stempel op het welzijnswerk en talentontwikkeling blijven drukken. Wij zien uit naar de verdere samenwerking met beide partijen en zetten gezamenlijk in op een nog sterker, mooier, talentvoller en -nog- leuker Charlois Rotterdam.

Helaas hebben we dit jaar ook ons werkgebied moeten verkleinen met als direct gevolg van de het verkleinen van onze formatie. In februari hebben we dan ook afscheid moeten nemen van twee collega's en de leer- en gezinsondersteuning aan huis in het gebied Feijenoord moeten staken.

Hogeschool Rotterdam

De afgelopen elf jaar is er een nauwe samenwerking geweest met de Hogeschool Rotterdam. Sinds de oprichting van De Katrol hebben de Hogeschool en De Katrol hun belangrijke samenwerking vormgegeven in een samenwerkingsconvenant. In 2017 is dit convenant los gelaten en beëindigd, omdat de Hogeschool zich aan meerdere partners wil verbinden en zich wil herpositioneren in het werkveld. Er is vanuit het ISO Instituut Sociale Opleidingen veel aandacht uitgegaan naar de nieuwe opleiding social work, wat gemaakt heeft dat zowel hun stage- als samenwerkingsbeleid herzien is geworden. Aangezien de uitvoering van De Katrol (en dus de continuïteit van de leer- en gezinsondersteuning aan huis) voor een groot deel afhankelijk is van het aantal studenten van de Hogeschool Rotterdam, is De Katrol akkoord moeten gaan met vergaande beleidsveranderingen ten aanzien van stage schooljaar 1 en 2. Dankzij welwillendheid en inzet van beide

partijen is het ons toch gelukt om De Katrol als stageorganisatie aan te laten sluiten. Ook het komende jaar zullen wij hierover in gesprek blijven. En zetten wij in op stevigere samenwerkingsverbanden met bijbehorende duidelijke afspraken over voortzetting van samenwerkingen om de beste professionals voor de vragen van Rotterdam Zuid af te leveren. Om hierin alvast een eerste stap te zetten hebben wij de nieuwe [directeur Emile van Velsen](#) (Hogeschool Rotterdam, sociaal werk) uitgenodigd voor een kennismaking met stichting De Katrol. Na een korte presentatie over het hoe en waarom van De Katrol werd er kennisgemaakt met de teamleden/ankerfiguren. Centraal in het bezoek stond 'wat leert de student bij De Katrol en wat voor een sociaal werk doet De Katrol'.

De Katrol Oostende 15 jaar

Vorig jaar was het een lustrumjaar voor De Katrol Rotterdam, maar dit jaar hadden onze collega's uit Oostende een kroonjaar. Zij stonden stil bij 15 jaar De Katrol Oostende. Dit werd gevierd op 17 mei in het stadhuis van Oostende. Wij waren daar natuurlijk bij aanwezig en werden getrakteerd op een lezing van prof. Andries Baart over De Katrol.

Internationale tweedaagse

Jaarlijks trekken onze collega's naar de tweedaagse van het expertisecentrum Oostende van De Katrol (ECKO) in België, dit jaar gehouden in Gent. In België zijn er, in tegenstelling tot Nederland waar De Katrol Rotterdam nog de enige is, in meerdere steden en dorpen sociaal werkers actief met het belangrijke preventieve werk van De Katrol uit te voeren. Eens per jaar komen wij allemaal samen (een Katrolteam van zo'n dertig ankerfiguren)

in het kader van collegiaal overleg en methodiekontwikkeling. Naast het delen van ervaringen, het uitwisselen van opgedane kennis ontvingen wij ook een vorming door prof. (en Imam) Khalid Benhaddou over radicalisering, de-radicalisering en de kracht van preventie. Dat was zeer leerzaam en waardevol.

Actie Pepernoot

Ieder kind verdient een Sinterklaasavond, daarom hebben wij ook dit jaar weer samengewerkt met Nationaal Fonds Kinderhulp. Behalve het verzorgen van kinderzwerfboeken organiseren zij ook elk jaar Actie Pepernoot. Organisaties die werken met kinderen die mogelijk in armoede opgroeien krijgen de mogelijkheid om ouders van cadeaucodes te voorzien waarmee zij zelf mooie en gloednieuwe Sinterklaascadeaus voor hun kinderen kunnen bestellen. Op deze manier konden de **109 gezinnen** met kinderen een Sinterklaascadeau naar keuze bestellen en dus dit fantastische kinderfeest -zonder schuldgevoel- met elkaar vieren en genieten van een echte Pakjesavond met **cadeaus voor 230 kinderen**.

Teamtraining prof. Andries Baart

Op vrijdag 21 december (de laatste werkdag van het jaar 2018) werd het team getraakteerd op een teamtraining door prof. Andries Baart. Dit was nog zijn geschenk aan De Katrol Rotterdam vanwege onze jubileumviering afgelopen jaar. **Professor Baart is grondlegger van de Presentiebenadering, een belangrijk onderdeel van de werkwijze van De Katrol.** Op deze middag hebben we gekeken naar de manier waarop wij 'presentie' als lesstof en methodiekonderdeel beter kunnen aanbieden aan de studenten van De Katrol, en is er een begin gemaakt met de -vernieuwde en verbeterde- methodiekbeschrijving van De Katrol waarin de presentiebenadering - evenals het werk van De Katrol- meer recht doet aan onze inzet.

Opzoomermee

Elk jaar sluiten wij het jaar af met ons jaarlijkse 'Kerstsoepie'. Samen met onze vrijwilligers, studenten en burens Seedz, Café De Pijp en de mensen uit de Brede Hilledijk en de kinderen uit Speel-o-theek leuk leren 010. Via de Gemeente Rotterdam krijgen wij een mooie kerstboom gedoneerd om de buurt in Kerstfeer te dompelen en om buurtbewoners met elkaar te verbinden. Dit jaar hebben de kinderen op woensdag 17 december in de Speelothek geweldig mooie kerstversieringen gemaakt waarmee we gezamenlijk de boom versiert hebben. Onder begeleiding van een gezellig muzikje en onder het genot van twee heerlijke soepjes en veel warme chocolademelk met slagroom (mogelijk gemaakt door Opzoomermee) namen wij afscheid van 2018 samen met onze buurtbewoners.

4. Vooruitblik 2019

Wij gaan ‘sterk samen door’ met onze partners **DOCK en Thuis Op Straat** om alle kinderen in Charlois veiliger, gezonder maar vooral **talentvoller en kansrijker** op te laten groeien. We zullen er zorg voor dragen om in 2019 ten minste 120 trajecten leer- en gezinsondersteuning aan huis te realiseren en om minstens 65 hbo-studenten een leerzame, nuttige en verdiepende stage aan te bieden. Een stage waarbij zij leren van elkaar, van de gezinnen en kinderen die zij in hun ‘gewone leefomgeving’ ontmoeten en waarbij zij de geleerde theorie van hun opleidingen om kunnen zetten naar praktijkervaring en dus ontwikkelen tot vaardigheden. Samen met ‘ons team gaan we nog meer verschil maken: **een extra kapitaalinjectie voor onze Rotterdamse jeugd, hun ouders en in Rotterdam Zuid**. Want ieder talent verdient gelijke kansen!

Het **Sint Laurensfonds** ondersteunt ons ook dit jaar weer. Waardoor ons team de kans krijgt om ‘achter de schermen’ wat verbeteringen aan te brengen, zowel op vlak van de uitvoering als op beleidsmatig terrein kunnen wij pas op de plaats maken en zo de organisatie versterken. En komt er een nieuw beleidsplan aan die onze stichting als kompas richting zal geven op de koers die wij de komende jaren in zullen slaan. En mogelijk – gaat De Katrol- weer pionieren, want ‘Rotterdamse kinderen die opgroeien in armoede verdienen beter!’. Daarover later dit jaar meer.

Samen met fonds DBL en -wederom- het Sint Laurensfonds kunnen we team leuk leren 010 (onze vrijwilligers van Speel-o-theek leuk leren 010) verder versterken en voortzetten. Wij zijn dankbaar dat we dankzij deze Rotterdamse fondsen en ons belangrijke werk kunnen blijven voortzetten in onze Afrikaanderwijk. Bovendien vieren wij dit jaar een klein feestje, want de **Speelothek jubileert (en wordt vijf!)**. Wie jarig is trakteert, maar we hopen wel onze ‘verse onderwijswethouder’ Kasmi hiervoor te strikken maar zullen vooral onze leden en vrijwilligers in het zonnetje gaan zetten en zorgen voor nog meer lees- en speelplezier in Rotterdam.

Citylab010 zorgt ervoor dat we kennis gaan delen, want delen is tenslotte het nieuwe geven. Later dit jaar zullen wij de website www.leukleren010.nl – waarin spelend leren en lerend spelen centraal staan- lanceren. De spelletjesmiddagen in de bibliotheken op Slinge en Sandelingenplein (Feijenoord) zullen wij blijven ondersteunen en mogelijk uitbouwen samen met de vrijwilligers van bibliotheek 010 die we mogelijk gaan trainen.’

Wij mogen u verklappen dat wij dit jaar kunnen rekenen op bijzondere en bijzonder stevige hulp, want De Katrol krijgt versterking uit de ‘zakelijke hoek’. Bijzondere medewerkers van een bijzondere -wereldwijde- organisatie gaan ons ondersteunen met kennis en sterken met vaardigheden om zo samen meer impact te maken. **Samen nog meer doen**, dat zal dus ook het komende jaar centraal staan. Wij zijn trots en dankbaar dat wij dit ook volgend jaar weer met zoveel **verschillende partners** te mogen doen, want echt het verschil maken dat die je dus samen met anderen. Wij gaan ook dit jaar weer samen ‘meters’ maken voor **een beter, sterker en nog mooier Rotterdam**.